

jrrefmE&fN

&u(f)ftaygif vkfep0ESXmaewk&i fom;rm; \ tcefu@qkfm

trsbmtqifvkrkq@E&G

rmwdm

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

1/ tE&kyf

(က)ရည်ရွယ်ချက်များ

2/a0r0wifjci f

(က) မြန်မာနိုင်ငံ ရက်(၆)အပေါင်းအစီအစဉ် အကြောင်း

(ခ) ပွိုင့်အဖွဲ့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဝေမျှခြင်း

(ဂ) သစ်တောဌာန၏ ဝေမျှခြင်း

3/ tar;tajzu@

4/axmuC#Buiy/csurfm;

နောက်ဆက်တွဲ - အစီအစဉ် အချိန်ဇယား

aemUC#AMumi ft &m

သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းခြင်းတို့မှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျှော့ချခြင်း (REDD+) ဆိုသည်မှာ အဖွဲ့ဝင်များ၏ညီလာခံ(COP)တွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂမူဘောင် သဘောတူညီချက် (UNFCCC)မှ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းခြင်းတို့မှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျှော့ချရေး လုပ်ဆောင်ချက်များသာမက ရည်ရွယ်တည်တံ့သော သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် သစ်တော၏ကာဗွန်သိုလျှောင်နိုင်စွမ်းများကို တိုးမြှင့်ရေးများကိုပါ လမ်းညွှန်ပေးရန် ဖော်ထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းမူဘောင်၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်များမှာ ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့် သစ်တောများအပေါ်လူတို့၏ ဖိအားများကို လျှော့ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် ကြားဖြတ်အစီအမံများအား နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ အမျိုးသားအဆင့်တွင် လုပ်ဆောင်ပေးရန်ဖြစ်ပါ

သည်။ REDD+ အရေးလုပ်ရှားမှုများသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနှင့် ဖွံ့ဖြိုးပြီးဖြစ်သော ပြည်နယ်များတွင် သဘာဝအလျောက်ဖြစ်ပေါ်နေသော လုပ်ဆောင်ချက်များပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းမှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံချင်းစီ၏ အခြေအနေများ၊ လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းများနှင့် စွမ်းရည်များနှင့် အစိုးရ၏ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မှုများအပေါ်လည်းမူတည်နေပါသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံစုစုပေါင်း ၁၉၅ နိုင်ငံအနက် မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် ၆၇ နိုင်ငံမှာ REDD+ တွင်ပါဝင်နေပါသည်။

တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာပင် ၎င်းဒီဇိုင်းများနှင့် ရည်ရွယ်တည်တံ့ခိုင်မြဲသောလျှော့ချရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေသောအစီအမံများအား ဌာနေတိုင်းရင်းသားများပါဝင်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အလားအလာများရရှိရေးမှာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားစရာဖြစ်လာပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများနှင့် ဂေဟစနစ်ပြောင်းလဲမှုများ အပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေစွာနေထိုင်မှုများနှင့် ၎င်းတို့၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများမှာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိနေသည်ဟူသော ရှည်လျားလှသည့် သမိုင်းကြောင်းများရှိသည့်အလျောက် ၎င်းတို့သည် တန်ဖိုးရှိသော သက်တမ်းရှည်ကြာလှသော ၎င်းတို့၏ ရိုးရာဗဟုသုတများ၊ ဆန်းသစ်တီထွင်မှုများနှင့် အလေ့အထများကို အခြေခံသည့် ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ၊ ဥပမာများအား ပေးစွမ်းနိုင်ပါသည်။ ၎င်းတို့တွင် မီးနှင့်ရေစီမံခန့်ခွဲမှုများ၊ စိုက်ပျိုးရေးသစ်တောနည်းစနစ်များ၊ ကမ်းစပ်များရေတိုက်စားမှုမှ ကာကွယ်ခြင်းများနှင့် ရာသီအလိုက်ရွှေ့ပြောင်းမှုများ စသည်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အစိုးရမှတစ်ဆင့်ထုတ်ပြန်ထားသော ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စု ၁၃၅ မျိုးရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းအချက်အလက်စီမံခန့်ခွဲမှုဥပဒေမှထုတ်ပြန်သော သန်းခေါင်စာရင်းအရ လူဦးရေသန်း ၅၀ရှိသည့်အနက် ၇၀ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကျေးလက်ဒေသများတွင် နေထိုင်သူများဖြစ်ကြပါသည်။ တောင်ပေါ်ဒေသများနှင့် ဒီရေတော ဒေသများတွင်နေထိုင်သူ အများစုမှာ ၎င်းတို့၏ အသက်ရှင်နေထိုင်ရေးအတွက် သစ်တောများကို မှီခိုနေကြရပါသည်။

၂၀၁၁ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် UN-REDD အစီအစဉ်၏ မိတ်ဖက်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် ဖြစ်လာပါသည်။ REDD+ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လာခဲ့သော ဇာနည် သက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် လိုအပ်သော မူဝါဒပြောင်းလဲရေးအစီအရင်ခံစားမှုများပြင်ဆင်ခြင်း၊ UNFCCC နှင့် အဆက်သွယ်ပြုလုပ်ခြင်းများ၊ အကာအကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ လမ်းညွှန်ချက်စာတမ်းများ နှင့် အမျိုးသားမဟာဗျူဟာများလုပ်ဆောင်ခြင်း အစရှိသော အဓိကကျသည့် မှတ်တိုင်များသို့ရောက်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ပွိုင့်သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဌာနတိုင်းရင်းသားများ ဦးဆောင်သော အစိုးရမပါသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး နိုင်ငံအတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားများ၏ ရိုးရာနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မြှင့်တင်သည့် အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည့်အားလျော်စွာ လွတ်လပ်သော ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်ခြင်းနှင့် သဘောထားတူညီမှု ရယူခြင်းစည်းမျဉ်းများအပါအဝင် သစ်တောနှင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအခွင့်အရေးများကို နိုင်ငံ၏မူဝါဒနှင့် ဥပဒေမူဘောင်များအရ ဌာနတိုင်းရင်းသားများအတွက် REDD+ လှုပ်ရှားမှုများပြုလုပ်ရန် ပေးအပ်ထားသောနေရာများမှ ဌာနတိုင်းရင်းသားများ၏အခွင့်အရေးကို ပူပေါင်းဖော်ဆောင်နေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

1/ tEgCkYf

၂၀၂၀ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၄-၁၅ ရက်နေ့တွင် POINT နှင့်အတူ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ ကချင်၊ ချင်း၊ ရှမ်း၊ ရခိုင်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်၊ ပဲခူး၊ ဧရာဝတီ၊ စစ်ကိုင်းနှင့် မကွေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် နာဂဒေသမှ ဌာနတိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ် ၃၇ ဦး(ကျား ၂၄၊ မ ၁၃)တို့သည် Zoom အွန်လိုင်းမှ ဆွေးနွေးသည့်စနစ်ဖြင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အဆိုပါအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ လွန်ခဲ့သည့် ၅နှစ်အတွင်း REDD+အစီအစဉ်တွင် ပေါင်းစပ်ပါဝင်မှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်နှင့် ဌာနတိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များအကြား ဒေသအဆင့်တွင် ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ အခွင့်အရေးများကို မြှင့်တင်နိုင်ရေး အနာဂတ်အစီအစဉ်များကိုဆွေးနွေးရန်ကျင်းပခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် သစ်တောဌာနနှင့် ကုလသမဂ္ဂ REDD+အစီအစဉ်ဌာနမှ သင့်လျော်သည့် မူဝါဒနှင့် စည်းမျဉ်းများ ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ ပါဝင်ပတ်သက်သူများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ Cancun Safeguardsကို လေးစားလိုက်နာမှုကို သေချာစေခြင်း၊ REDD+အစီအစဉ်တွင် ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ အခန်းကဏ္ဍကို ဖော်ထုတ်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအပါအဝင် REDD+နှင့်ပတ်သက်၍ စဉ်းလှုပ်ဆောင်ရွက်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဝေမျှပေးခဲ့သည်။ POINTအနေဖြင့် လွန်ခဲ့သည့် ၅ နှစ်တာကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ REDD+ အစီအ

စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ ပေါင်းစပ်လုပ်ဆောင်ခဲ့မှုများကို တင်ပြဝေမျှပေးခဲ့သည်။ ဝေမျှတင်ပြသည့် အစီအစဉ်ပြီးသည့်နောက်တွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးကြသည့် ကိုယ်စားလှယ်များမှ အစိုးရ၊ UN-REDD+ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းနှင့် POINTအပါအဝင် အင်န်ဂျီအိုများနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ထောက်ခံအကြံပြုချက်များကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် သစ်တော၊ မြေယာနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများနှင့်ပတ်သက်၍ အနာဂတ်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို အောင်မြင်စွာ အဆုံးသတ်နိုင်ခဲ့သည်။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- ၁။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+ အစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်သည့် လက်ရှိအခြေအနေများကို သိရှိရန်။
- ၂။ ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့အတွက် အသိပေးလှုံ့ဆော်ခြင်း လုပ်ငန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ဝေမျှရန်။
- ၃။ ဒေသအဆင့်တွင် ဌာနတိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ နှင့်ပတ်သက်၍ လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဌာနတိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များနှင့် အတူ ဆွေးနွေးနိုင်ရန်။

2/ a0r0wifjci f

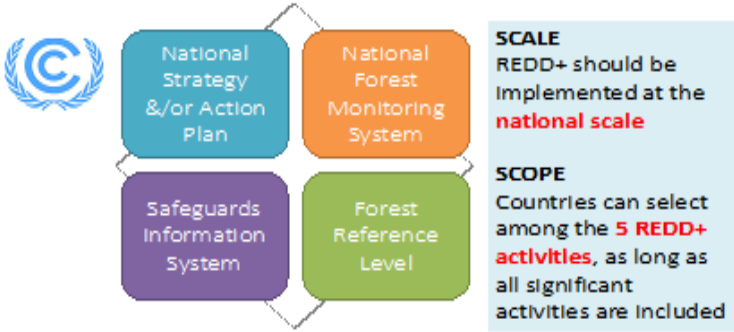
(က) မြန်မာနိုင်ငံ ရက်(၆)ပေါင်းအစီအစဉ် အကြောင်း

ကုလသမဂ္ဂ REDD+အစီအစဉ်မှ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အစီအစဉ်ညှိနှိုင်းရေးမှူး ဆရာမခင်နှင်းမြင့်မှ “UN-REDD Engagement with Ethnic Groups in Building Capacity for REDD+ in Myanmar” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဝေမျှတင်ပြပေးခဲ့သည်။ ပထမဆုံးအနေဖြင့် REDD+နှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခြေခံအစိတ်အပိုင်းများကို ပြန်လည်တင်ပြပေးခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ REDD+ဆိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီမံချက်သည် သင့်လျော်သည့် မူဝါဒများနှင့် ဥပဒေများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ ပါဝင်ပတ်သက်သူများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ Cancun Safeguards အားလေးစားလိုက်နာမှုကို သေချာစေခြင်းအပါအဝင် REDD+နှင့် ဆက်စပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ပံ့ပိုးပေးရန် ပုံဖော်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

Recalling the fundamental components of REDD+

၁။ သင့်လျော်သည့် မူဝါဒများနှင့် ဥပဒေများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်း

ဌာနတိုင်းရင်းသားများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မူဝါဒများနှင့် ဥပဒေများဟုဆိုရာတွင် ရပ်ရွာစီမံခန့်ခွဲမှုခေါင်းစဉ်ဖြင့် သစ်တောမြေတွင် တိုးချဲ့နေရာယူမှုကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့် PAMs S10(ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောအရေအတွက်နှင့် ဧရိယာများကို တိုးချဲ့ပြီး ရပ်ရွာအခြေပြုသစ်တောထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုပံ့ပိုးခြင်း)တွင် ပေါင်းစပ်ခြင်းနှင့် N17(ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကို ICCA၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်း) တွင် ပေါင်းစပ်ပါဝင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ဓလေ့ထုံးတမ်းမြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အစီအမံများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်လုပ်ဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များအားလုံးသည် ရပ်ရွာဒေသခံများ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ပိုင်ဆိုင်မှုကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုအထောက်အထားအဖြစ် ခိုင်မာစေပါသည်။ ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့နှင့် ပုဂ္ဂလိကတစ်ဦးချင်းစီအား သစ်ပင်ပြန်စိုက်ကာ ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများအတွက် မက်လုံးပေးခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ပြောင်သလင်းခါနေသည့် မြေများပေါ်တွင် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးသည့် အစိုးရ၏စီမံချက်နှင့်လည်း လိုက်လျောညီထွေဖြစ်ပါသည်။ မက်လုံးပေးမှုအားဖြင့် ရပ်ရွာပိုင်ကာကွယ်တော ဧရိယာ(CPA)နှင့် ဌာနတိုင်းရင်းသားနှင့် ဒေသခံရပ်ရွာပိုင် ထိန်းသိမ်းတောဧရိယာ(ICCA) ကဲ့သို့သော ရပ်ရွာဦးဆောင်သည့် ထိန်းသိမ်းတောဧရိယာများ တိုးပွားလာပြီး ကာကွယ်တောဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုတိုးတက်လာမည်။ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်ကို ကနဦးတွင် သုံးသပ်ချက်များအရ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် ယိုယွင်းလာမှု၏ အဓိကမောင်းနှင်သူအဖြစ် သုံးသပ်သတ်မှတ်ထားခဲ့ကြသည်။

၂။ ပါဝင်ပတ်သက်သူများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်း

၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် UN-REDDအနေဖြင့် REDD+ ဆိုင်ရာ အဆင့်သင့်ဖြစ်မှု လမ်းပြမြေပုံ (“REDD+ Readiness Roadmap”) အရ ပြင်ဆင်မှုများကို မူလကနဦးကတည်းက ပံ့ပိုးကူညီရန်

အစီအစဉ်ရှိသည့်အတိုင်း နယ်ပယ်စုံမှပါဝင်ပတ်သက်သူများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက် အမြဲတမ်း ရှေးရှုခဲ့သည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းသည့် REDD+ အလုပ်အဖွဲ့တွင်လည်း ဌာနတိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများအတွက် ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ ထားရှိပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ REDD+ ဌာန၏ အုပ်ချုပ်မှုတွင်ရှိသော “အစီအစဉ်ဆိုင်ရာ အလုပ်အမှုဆောင်ဘုတ်အဖွဲ့”တွင်လည်း ဌာနတိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများအတွက် ကိုယ်စားလှယ်နေရာများ ထားရှိပါသည်။ အရည်အသွေးပြည့်ဝလျက်ရှိသေးသည့် သစ်တောအများစုမှာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ထိန်းချုပ်ဒေသများတွင် ရှိနေသည်ဖြစ်ရာ ယင်းအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးမှာ အဓိက ကြိုးပမ်းမှုတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ EAO REDD+ Action Plans ကိုလည်း လက်ရှိတွင် KNU(ကရင်), NMSP(မွန်)တို့နှင့်လည်းကောင်း ဆွေးနွေးလျက်ရှိပြီး CNF(ချင်း)၊ RCSS(ရှမ်း)နှင့် PNLO(ပအိုဝ်)တို့ပါဝင်လာစေရန်လည်း လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

၃။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအစီအမံများ

REDD+ သည် “Cancun Safeguards” (ဘေးကင်းလုံခြုံရေး) ပါ အချက် (၇)ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းရန်နှင့် လေးစားရန် လိုလားတောင်းဆိုထားပြီး ၎င်းတို့အနက် အချက် နှစ်ချက်တွင် ဌာနတိုင်းရင်းသားဟူ၍ အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

“ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အပိုဒ် (၃) သင့်လျော်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တာဝန်များ၊ အမျိုးသားနှင့်ဆိုင်သော အခြေအနေများနှင့် ဥပဒေများ စသည်တို့တွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းတို့ဖြင့်ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ အသိပညာနှင့် အခွင့်အရေးများကိုလည်းကောင်း၊ ဒေသခံလူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဒေသခံများကိုလည်းကောင်း လေးစားခြင်းနှင့် UNGA မှလည်း UNDRIP အတိုင်း ကောက်ယူပြဋ္ဌာန်းခြင်း။ ”

“ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အပိုဒ်(၄) သင့်လျော်သည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အတိအကျအားဖြင့် ဌာနတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဒေသခံလူ့အဖွဲ့အစည်းများ ...ဟူ၍ ပါရှိသည်။ ”

UNDRIP ကို မှီငြမ်းထားသည့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအပိုဒ်(၃) သည် လွတ်လပ်မှု၊ ကြိုတင်အသိပေးမှု၊ သဘောတူညီချက် ရယူမှုများ လိုအပ်ကြောင်းကို အလေးပေးပြောထားသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း UN-REDD သည် နစ်နာချက်များကို အယူခံဝင်နိုင်သည့် ယန္တရားနည်းတူ REDD+ ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် FPICကို သေချာစေသည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရေးအတွက် ဖော်ထုတ်နည်းလမ်းရှာနေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် REDD+ အတွက် FPIC ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ကြသည့်ဖြစ်စဉ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် အလွှာစုံ-ပါဝင်ပတ်သက်သူများ၏ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှ ကနဦး လမ်းညွှန်မှုများအတွက် အိုင်ဒီယာများ ရရှိခဲ့သည်။
- မွန်ပြည်နယ်တွင် စမ်းသပ်အကောင်အထည်ဖော်ပြီးနည်းနာများကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။
- စမ်းသပ်အကောင်အထည်ဖော်မှုနှင့် အခြားသော စွန့်စားလုပ်ဆောင်မှုများမှ သင်ခန်းစာယူသည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာတွင် အမျိုးသားအဆင့် ကျင်းပခဲ့သည်။
- FPIC လမ်းညွှန်ချက်များ မူကြမ်း “၀” (Zero Draft) (ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၂၀)
- ပြည်သူ့သဘောထားကောက်ယူခြင်း(အွန်လိုင်းမှ တဆင့်) ကာလ (မတ်-ဧပြီ၊ ၂၀၂၀)
- ပြည်သူ့သဘောထားရယူခြင်းကဏ္ဍမှ တုံ့ပြန်အကြံပြုမှုရရှိပြီးနောက် FPIC လမ်းညွှန်ချက်များ (ပထမ မူကြမ်း)
- ပညာရှင်များ၏ လမ်းညွှန်ချက်ပါ အချက်များကို အသေးစိတ်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်း(ဇူလိုင်၊ ၂၀၂၀)
- တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ(ဧရိယာခွဲ)လေးခုအတွက် အဆိုပြုလွှာများ တောင်းခံခြင်း(စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၂၀)

“မူဝါဒပြောင်းလဲရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းအရာများတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် မက်လုံးများနှင့် မူဝါဒချဉ်းကပ်မှုများလိုအပ်နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့သစ်တောပြုန်းတီးမှုတွင် အဆင့်(၃)ချိတ်သဖြင့် လက်ရှိမူဝါဒများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်၊ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲရန်နှင့် တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်း REDD+မှ ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိထားသည်။

(ခ) ပြိုင်အဖွဲ့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဝေမျှခြင်း

POINT သည် REDD+ အစီအစဉ်အတွက် ၅ နှစ်အတွင်း ကဏ္ဍအလိုက် လုပ်ဆောင်မှုများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း
- ပညာပေးစာစောင်များထုတ်ဝေခြင်း
- REDD+ တွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ခြင်း
- မူဝါဒလျှောက်လဲသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ
- မြေပုံရေးဆွဲခြင်း

စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းခေါင်းစဉ်ဖြင့် POINT ၏ အစီအစဉ်အရာရှိ ပြည့်ဖြိုးမောင်မှ တင်ပြပေးသည်။ POINT အနေဖြင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကတည်းက REDD+, UNDRIP, FPIC နှင့် လက်ရှိမူဝါဒနှင့် ဥပဒေများတွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ၏အခွင့်အရေးများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်တန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့သည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များသည် REDD+ ဆိုင်ရာ မြန်မာအစီအစဉ်နှင့် ထိရောက်သည့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုများကို လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် စွမ်းဆောင်ရည်များဖြင့် တိုးတက် လာခဲ့သည်။

ထို့အပြင် စောဘင်ဟာမှ POINT ၏ ငါးနှစ်အတွင်း ထုတ်လုပ်ခဲ့သည့် အထောက်အကူပြု ပညာပေးစာစောင်များ ထုတ်ဝေခြင်းအကြောင်းကို ရှင်းပြပေးခဲ့သည်။ ပညာပေးလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများသည် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် မူဝါဒလျှောက်လဲသည့်ဖြစ်စဉ်အတွက် အရေးကြီးပါသည်။ အမျိုးအစားအားဖြင့် ပိုစတာ၊ သုတေသနစာတမ်း၊ ပညာပေးစာစောင်၊ မူဝါဒအကြံပြုချက်အနှစ်ချုပ် စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါများမှာ POINT မှ ထုတ်လုပ်ခဲ့သည့် ပညာပေးထုတ်ကုန်များဖြစ်ပါသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

REDD+ ဆိုသည်မှာ

သစ်တောများ ဖျက်စီးခြင်းတိုင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအကျဆင်းလာခြင်းတို့မှ ထွက်ပေါ်လာသော ကာဏ်ဒိုင်အောက်ဆိုက်များ၊ ဓာတ်ပစ္စည်းအစိုင်အခဲများနှင့် သစ်တောများ ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

R Reducing (လျှော့ချခြင်း)
E Emissions from (ကာဏ်ဒိုင်အောက်ဆိုက်မှ)
D Deforestation and forest (သစ်တောဖျက်စီးခြင်းနှင့်)
D Degradation (သစ်တောအတန်းအကျဆင်းခြင်း)
+ Conservation of Forest Carbon Stock, Sustainable Management of Forest, Enhancement of Forest Carbon Stock. (ကာဏ်ဒိုင်အောက်ဆိုက် သစ်တောပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ ထာဝစဉ် ထည့်တံ့သော သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုများ၊ ကာဏ်ဒိုင်အောက်ဆိုက်မြှင့်တင်ခြင်း)

REDD+ ဆောင်ရွက်ရန်အားအလှူသော အခြေအနေ

သစ်တောများ ပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ထာဝစဉ် ထည့်တံ့သော သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုများ၊ ကာဏ်ဒိုင်အောက်ဆိုက်မြှင့်တင်ခြင်း၊ သစ်တောပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ သစ်တောအတန်းအကျဆင်းခြင်း၊ သစ်တောဖျက်စီးခြင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအကျဆင်းခြင်း၊ သစ်တောပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ သစ်တောအတန်းအကျဆင်းခြင်း၊ သစ်တောဖျက်စီးခြင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအကျဆင်းခြင်း

ရရှိမည့်အကျိုးကျေးဇူးများ

သစ်တောများ ပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ထာဝစဉ် ထည့်တံ့သော သစ်တောစီမံခန့်ခွဲမှုများ၊ ကာဏ်ဒိုင်အောက်ဆိုက်မြှင့်တင်ခြင်း၊ သစ်တောပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ သစ်တောအတန်းအကျဆင်းခြင်း၊ သစ်တောဖျက်စီးခြင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအကျဆင်းခြင်း

စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ပြောင်းလဲခြင်း၊ မြေယာအသုံးပြုခြင်းနှင့် ရေထိန်းသိမ်းရေး

မြန်မာနိုင်ငံတွင် REDD+ ဆိုင်ရာ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ်

သစ်တောများ ဖျက်စီးခြင်းတိုင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအကျဆင်းခြင်းတို့မှ ထွက်ပေါ်လာသော ကာဏ်ဒိုင်အောက်ဆိုက်များ၊ ဓာတ်ပစ္စည်းအစိုင်အခဲများနှင့် သစ်တောများ ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

UNCCD သဘောတူစာချုပ်အရ REDD+ ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။

- မြေယာအသုံးပြုခြင်း
- ရေထိန်းသိမ်းရေး
- စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ပြောင်းလဲခြင်း
- ရေထိန်းသိမ်းရေး

Shifting Cultivation in Myanmar

Case Studies from Southern Chin State and Bago Division

“Shifting cultivation is our customary practice, our culture and our life. Through this we care our livelihood. We are happy to see an old farm become an old farm. We are the heart of the tree and hope we cultivate. So we would like to carry on our customary way of life of shifting cultivation.”

Village, Tamga Village, Daga Division

Community Forestry in Myanmar

What Benefits for Forests and Indigenous Peoples?

Community forestry provides a range of benefits for both the forest and the people who live in and around it. It helps to protect the forest, improve the livelihoods of the people, and provide a source of income for the community.

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့၏ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများ

Reduction Emissions from Deforestation and Forest Degradation (REDD+)

သစ်တောများ ဖျက်စီးခြင်းတိုင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအကျဆင်းခြင်းတို့မှ ထွက်ပေါ်လာသော ကာဏ်ဒိုင်အောက်ဆိုက်များ၊ ဓာတ်ပစ္စည်းအစိုင်အခဲများနှင့် သစ်တောများ ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့၏ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများ

လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့၏ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများ

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အဖွဲ့အစည်း

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အဖွဲ့အစည်း အဖွဲ့၏ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများ

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အဖွဲ့အစည်း အဖွဲ့၏ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများ

ရရှိမည့်အကျိုးကျေးဇူးများ

ရရှိမည့်အကျိုးကျေးဇူးများ အဖွဲ့၏ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများ

ရရှိမည့်အကျိုးကျေးဇူးများ အဖွဲ့၏ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများ

POINTမှ အစီအစဉ်ညှိနှိုင်းရေးမှူး နော်ခင်မိုးအေးမှ REDD+ တွင် ဌာနေတိုင်းရင်းသားအမျိုးသမီးတို့၏ အခန်းကဏ္ဍကို ကဏ္ဍ (၃)ခုဖြစ်သော REDD+ ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ငါးနှစ်တာ လုပ်ဆောင်ခဲ့မှုများ၊ ဌာနေတိုင်းရင်းသားအမျိုးသမီးများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပညာပေးထုတ်ကုန်များ ဌာနေတိုင်းရင်းသား များ၏ဘဝပုံရိပ်များကို တင်ပြပေးခဲ့သည်။ ငါးနှစ်တာအတွင်း ဌာနေတိုင်းရင်းသားအမျိုးသမီးများသည် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် မားလာကာ REDD+နှင့် စပ်ဆိုင်သည့်ဖြစ်စဉ်များတွင် ပါဝင် လာပြီး ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အခွင့်အရေးများကို စောင့် ကြည့်ခြင်းနှင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခံရခြင်းအတွက် လုပ်ဆောင် နိုင်ခဲ့ကြသည်။ POINTအနေဖြင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသားအမျိုး

သမီးများအတွက် ဂျင်ဒါ၊ UNDRIP, FPICနှင့် CEDAW ဆိုင်ရာ သင်တန်းနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကို ရပ်ရွာအဆင့်တွင် (၃)ကြိမ်၊ နိုင်ငံအဆင့်တွင်(၆)ကြိမ် ဦးဆောင်ကျင်းပပေး နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုထက်မက ၂၀၁၈ ခုနှစ်ကတည်းက ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်မှု အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို (၃)ကြိမ်တိုင်တိုင် ကျင်း ပခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဖြစ်စဉ်တွင် အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းအလုပ် ရုံဆွေးနွေးပွဲ၊ သင့်လျော်ဆက်စပ်သည့် ရပ်ရွာဒေသတွင် အချက်အလက်ကောက်ယူစုဆောင်းခြင်းနှင့် ရရှိလာသော သတင်းအချက်အလက်များကို ကျိုးကြောင်းညီညွတ်မှုရှိမရှိ သုံးသပ်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ပါဝင်သည်။

နှစ်	လုပ်ငန်းစဉ်များ	နေရာ
၂၀၁၆	ရပ်ရွာအဆင့် REDD+ သင်တန်း	တောင်ကြီး၊ မြစ်ကြီးနား၊ လင်းဒဲကျေးရွာ(ငဖဲ မြို့နယ်)
	REDD+ လုပ်ငန်းစဉ်တွင် တိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီးများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် ဆက်စပ်သည့် အမျိုးသားအဆင့် သင်တန်း	ရန်ကုန်
၂၀၁၇	ရပ်ရွာအဆင့် REDD+ ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် သင်တန်း	ဂုတ်ကြီး(ငဖဲ မြို့နယ်)၊ ပင်လောင်း၊ ကျောက်တံခါး ကျေးရွာ
	အမျိုးသားအဆင့် REDD+ ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်သင်တန်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း	နေပြည်တော်
၂၀၁၈	ရပ်ရွာအဆင့် REDD+ နှင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသား အခွင့်အရေးများ သင်တန်း	စာပေါက်ရွာ(ငဖဲမြို့နယ်)၊ အောင်ပန်း၊ ဘုန်းဘော် (ငဖဲမြို့နယ်)
	အမျိုးသားအဆင့် REDD+ နှင့် ဂျင်ဒါဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံချက်	ရွှေတောင်ငွေတောင်ကျေးရွာ၊ ပေါက်ခေါင်းမြို့နယ်၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး
၂၀၁၉	ရပ်ရွာအဆင့် REDD+ အသိအမြင်ဖွင့်သင်တန်း	စပ်စီကျေးရွာ(ငဖဲမြို့နယ်)၊ ဖုန်းတက်ကျေးရွာ (ကလောမြို့နယ်)၊ အထက်မင်းလှ၊ ရွှေတောင်ငွေ တောင်ကျေးရွာ(ပေါက်ခေါင်းမြို့နယ်)
	မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+နှင့် ဌာနေတိုင်းရင်းသား အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် စွမ်းဆောင် ရည်တိုးတက်ရေး	ရန်ကုန်
၂၀၂၀	REDD+ အကောင်အထည်ဖော်မှု ဖြစ်စဉ်တွင် ဌာနေ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ	ကျောက်တော်ကျေးရွာ(ရွှင်မြို့နယ်)၊ မကွေးမြို့
	အမျိုးသားအဆင့် REDD+ ဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက် မျှဝေခြင်း	အွန်လိုင်းမှတစ်ဆင့်

POINT အစီအစဉ်ညှိနှိုင်းရေးမှူး ကိုလှခွဲမှ မူဝါဒပြောင်းရန် အသိပေးလှုံ့ဆောင်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်ဖြင့် ငါး နှစ်တာကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+ နှင့်သက်ဆိုင် သည့်ဖြစ်စဉ်တွင် ဌာနတိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှု အပါအဝင် ပါဝင်ဖြည့်စွက်မှုများကို ရှင်းလင်းတင်ပြပေးခဲ့ သည်။ နိုင်ငံအဆင့်၊ အာရှဒေသအဆင့်နှင့် နိုင်ငံတကာအဆင့် တွင် ပြည်တွင်းဥပဒေနှင့်မူဝါဒများ၌ ရှိနေသော ဌာနတိုင်း ရင်းသားအခွင့်အရေးများနှင့် ပတ်သက်သည့် အခြေအနေ

များကို အကြောင်းပြုကာ အသိပေးလှုံ့ဆော်ပေးခဲ့မှုများကို မီးမောင်းထိုးပြခဲ့သည်။

အဆုံးမဟုတ်သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ဌာနတိုင်းရင်း သားများအတွက် အရေးကြီးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြစ် သည့် မြေပုံရေးဆွဲခြင်းအကြောင်းကို POINTမှ အိုင်တီညှိနှိုင်း ရေးမှူးမှ ငါးနှစ်တာအတွင်း ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ မကွေးနှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် လုပ်ဆောင်ခဲ့မှုများကို ရှင်းလင်းတင်ပြပေးခဲ့သည်။ အပြည့်အစုံကို အောက်ပါဇယား တွင် ကြည့်ပါ။

Year 2016-2017

နှစ်	ဟက်တာ	ဧက
၂၀၁၆ - ၂၀၂၀	၄၂၅၄၇	၁၀၅၁၃၆

(ဂ) သစ်တောဌာန၏ ဝေမျှခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၊ သစ်တောဦးစီးဌာန(ရုံးချုပ်)မှ စီမံကိန်းနှင့် စာရင်းအင်းဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးသောင်းနိုင်ဦးမှ REDD+ အစီအစဉ်တွင် ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ အခန်းကဏ္ဍကို ဝေမျှရှင်းလင်းပေးခဲ့သည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဌာနတိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများနှင့် ဆက်စပ်သည့် ဥပဒေနှင့် မူဝါဒများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဥပဒေ/မူဝါဒ/ဥပဒေကြမ်း/နည်းဥပဒေများ	စကားရပ်
သစ်တောဥပဒေ(၂၀၀၈)	ပုဒ်မ(၇)၊ အပိုဒ်ခွဲ(ဃ)အရ ဒေသခံများမှ ၎င်းတို့၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ ထိန်းသိမ်းထားသည့် သစ်တောများနှင့် ဒီရေတောများကို အသိအမှတ်ပြုနိုင်သည်။
ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲနှင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ(ယခင် သားရိုင်းတိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေ)	အခန်း(၄) ပုဒ်မ(၈)(ဆ)တွင် “ဒေသခံအစုအဖွဲ့ သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ(၉)တွင် “..စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်...ဒေသခံတိုင်းရင်းသားပြည်သူများ...”ဟူ၍လည်း ပါရှိသည်။
ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များ(၂၀၁၆)	အပိုဒ်(၄)(စ)တွင် အစဉ်အလာနှင့် ဓလေ့ထုံးစံအရ ဒေသခံလူထုက စီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်လာခဲ့သော နေရာများ(၁၁-ခ)
မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာမူဝါဒ(၂၀၁၉)	အပိုဒ်(ရ)၊ ပိုဒ်ခွဲ(၆) ဌာနတိုင်းရင်းသားများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၏ မြေယာများ၊ ပိုင်နက်နယ်မြေများ၊ သယံဇာတများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ အပြင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ၎င်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည်။
မြေလွတ်၊ မြေလပ်၊ မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေ (၂၀၁၈)	ဓလေ့ထုံးတမ်း မြေယာများကို ဥပဒေထဲတွင် ချန်လှပ်ထားခြင်း
လယ်ယာမြေဥပဒေပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ(၂၀၂၀)	ပုဒ်မ(၃)တွင် လယ်ယာမြေဆိုသည်မှာ ...ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ ပါဝင်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မြေကို ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာအတွက် မှတစ်ပါး လှုပ်ထားခြင်းမပြုသင့်သည့် သဘောဖြစ်သည်။
နိုင်ငံအဆင့် ပူးပေါင်းပါဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်(၂၀၂၀)	ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ ရိုးရာဓလေ့အခြေပြု နည်းနာများ
မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်(၂၀၁၆-၂၀၃၀)	တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုများ/ဌာနတိုင်းရင်းသားများ အကြောင်း ထုတ်ဖော်ထားသည်။
မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒ	ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ တရားမျှတမှုခေါင်းစဉ်အောက်တွင် ဌာနတိုင်းရင်းသား ပါဝင်သည်။
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေ(၂၀၁၅)	FPIC (Free Prior Informed Consent) လွတ်လပ်မှုအခြေပြု ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်ကာ သဘောထားရယူခြင်း
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး မဟာဗျူဟာ မူကြမ်း(၂၀၁၉)	ဆွေးနွေးမှုများတွင် ပါဝင်ရန် ဌာနတိုင်းရင်းသားများ အခွင့်အလမ်းရှိသည်။

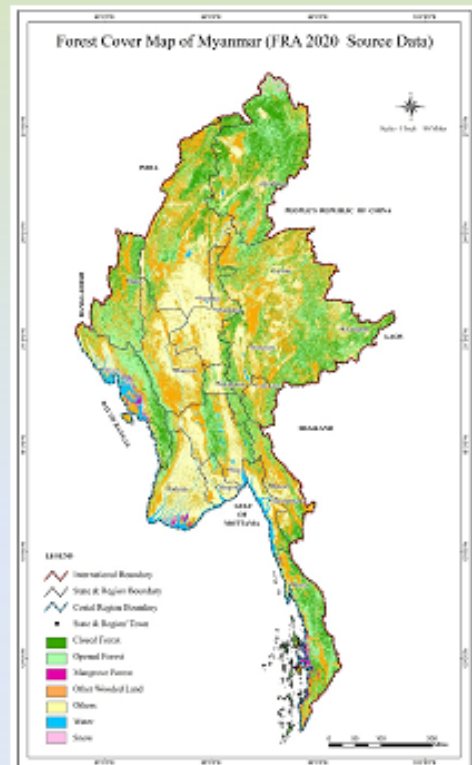

REDD+	စကားရပ်များ
REDD+ ဆိုင်ရာ နည်းပညာအလုပ်အဖွဲ့ကို ၂၀၁၅ တွင် ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့သည်။	ဌာနေတိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများ မဖြစ်မနေ ပါဝင်ရမည်။
UNREDD+ အစီအစဉ် အလုပ်အမှုဆောင် ဘုတ်အဖွဲ့ကို ၂၀၁၆ တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။	
မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+ မဟာဗျူဟာ(မူကြမ်း) ၂၀၁၉ တွင် ထွက်ပေါ်လာသည်။	ဌာနေတိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။
မြန်မာနိုင်ငံတွင် မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများနှင့် ပြဋ္ဌာန်းချက် များသည် Cancun safeguards ၏ လမ်းညွှန်ချက်မူများ အတိုင်း ၂၀၁၉ တွင် ဦးတည်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။	
REDD+ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အချက်အလက်စနစ်(SIS) ၂၀၁၉ တွင် ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။	REDD+ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာအဆင့်အတန်းကို ပြည်တွင်းတွင် လည်း ဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့ကြသည်။
၂၀၁၉ တွင် သတင်းအချက်အလက်အနှစ်ချုပ် ထွက်လာ သည်။	Cancun safeguards တွင် ပါဝင်သည့် ဌာနေတိုင်းရင်းသား များ၏ အခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် လေးစား လိုက်နာမှုအကြောင်းကို အစီရင်ခံခဲ့သည်။

၂၀၁၉ တွင် သတင်းအချက်အလက်အနှစ်ချုပ် ထွက်လာ သည်။

Natural Resources in Myanmar: Forestry Sector Forest Cover Status –FRA 2020 Source Data

Category	Area (,000ha)	% of total country area
Closed Forest	11811.8	17.46
Open Forest	16283.61	24.07
Mangrove	448.4804	0.66
Total forest	28543.89	42.19
Other Wooded lands	18756.05	27.72
Others	18386.8	27.18
Water	1971.14	2.91
Total	67657.88	100

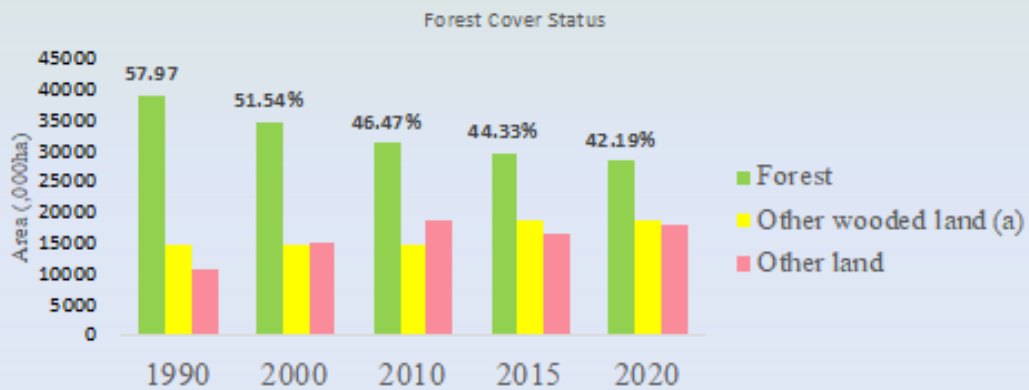

Forest Cover Change

- Inevitable deforestation at a very high rate
- **Seventh highest** deforestation rate in the world between 2010 and 2020 according to GFRA 2020.

Period	Annual deforested Area (,000 ha)	Annual deforested Rate (%)
1990-2000	435	-1.17
2000-2010	343	-1.03
2010-2020	289	-0.96

၁၉၉၀ မှ ၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း
သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှုန်း =
၀.၅၅%
၂၀၁၀ မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း
သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှုန်း = **၁.၇၃%**
(နှစ်စဉ် ၅၄၆,၀၀၀ ဟက်တာ ပြုန်း)

REDD+ဆိုသည်မှာ သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် ယိုယွင်းလာမှုကို လျှော့ချရန် မက်လုံးပေးသည့် မူဝါဒသာဖြစ်သည်။ သစ်တောကဏ္ဍ၏ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်မှုသဘောသဘာဝကို ပြောင်းလဲပြီး ပါဝင်ပတ်သက်သူများ (ဌာနတိုင်းရင်းသားအပါအဝင်)နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို လမ်းဖွင့်ပေးသည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်သည်။ REDD+လုပ်ငန်းစဉ်တိုင်းတွင် ဌာနတိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် ပေါင်းစပ်ပါဝင်နိုင်သည့်နည်းလမ်းများ(ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းအပါအဝင်)မှာ ဒေသအဆင့်၊ ခရိုင်အဆင့်၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အဆင့်များတွင် လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားအဆင့်တွင် ပါဝင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းအသိပညာများကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကောင်းသော စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်များဖြင့်လည်းကောင်း၊ သစ်တောထိန်းသိမ်းသည့် နည်းပညာများဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြေယာအသုံးချမှု စနစ်များ၊ သဘာဝနှင့် သဟဇာတဖြစ်စွာနေထိုင်ခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှုစနစ်များ၊ ကောင်းသော စီမံခန့်ခွဲမှုပမာများဝေမျှခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပိုမို ထိရောက်အောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ သစ်တောမပြုန်းစေသည့် အစားအစာစားသုံးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ REDD+ဖြစ်စဉ်အားလုံးတွင် ထိရောက်စွာ အပြည့်

အဝ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးခြင်း၊ အုပ်ချုပ်စီမံမှုနှင့် ကုန်သွယ်ခြင်း၊ ဒေသခံပြည်သူများကိုယ်တိုင် စောင့်ကြည့်ကာ အစီရင်ခံသည့်စနစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ REDD+ ၏ လုပ်ငန်းစဉ်ငါးခုဖြစ်သော ရပ်ရွာပိုင်သစ်တော၊ ဒေသခံရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဒေသပိုင် ရေလုပ်ငန်းဧရိယာကို စီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် သစ်တောစိုက်ခင်းများ ထူထောင်ခြင်းတို့တွင် ပါဝင်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း ပါဝင်လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

ဌာနတိုင်းရင်းသားများအတွက် အပါအဝင် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူပြုရန် သစ်တောကဏ္ဍမှ အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကိုယ်တိုင်ထူထောင်စီမံသည့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်သစ်တောစိုက်ခင်းများ ထူထောင်ခွင့်ပြုခြင်း(ပုဂ္ဂလိကပိုင် စိုက်ခင်းများ ထူထောင်ခြင်း)၊
- ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောထူထောင်ခြင်း (မိမိသုံးအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ပိုလျှံ၍ ရောင်းစားခြင်းအားဖြင့် ဝင်ငွေရနိုင်သည်)

- သီးနှံရောနှော သစ်တောစိုက်ပျိုးခြင်း
- အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက သစ်တောစိုက်ခင်းထူထောင်သူများအကြား ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်း
- သဘာဝသစ်တောများထဲမှ သစ်နှင့် သစ်မဟုတ်သည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်း-ပုဂ္ဂလိကပိုင် ထုတ်ယူခြင်း
- သစ်အခြေခံလုပ်ငန်းများနှင့် တန်ဖိုးဖြည့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်သည့်လုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်း
- အခြေခံ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်ခြင်း (ဥပမာ- ဝါး၊ ကြိမ်နှင့် ဝါးမျှစ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်း)

3/tar:tajz@

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲအတွင်း အောက်ပါအတိုင်း မေးခွန်းများ ပေါ်ထွက်လာပြီး ဖြေကြားမှုများလည်း ရှိပါသည်။

- ၁။ သစ်တောကြီးဝိုင်းနှင့် ပြည်သူများ၏ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်တောများထဲတွင် ICCAs အသိအမှတ်ပြုခံရရန် လျှောက်ထားလျှင် ဖြစ်နိုင်ချေ ရှိ/မရှိ။
- သစ်တောဥပဒေ(၂၀၁၈) ပုဒ်မ(၇)၊ အပိုဒ်ခွဲ(ဃ)အရ “ဝန်ကြီးဌာနသည် နေပြည်တော်ကောင်စီ၊ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ၏ သဘောထားမှတ်ချက်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဒေသခံများမှ ၎င်းတို့၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ ထိန်းသိမ်းထားသည့် သစ်တောများနှင့် ဒီရေတောများကို အသိအမှတ်ပြုနိုင်သည်” ပါရှိသည်။
  - ထိုနည်းတူ ပုဒ်မ(၁၃) ပုဒ်မခွဲ(င)အရ “ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဒေသခံပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားရေး စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ရေရှည်တည်တံ့ရေးကို ဟန်ချက်ညီစွာ ဖော်ဆောင်နိုင်သည့် ဒေသခံပြည်သူများ ပူးပေါင်းပါဝင်သည့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ စီမံအုပ်ချုပ်မှုကို ခွင့်ပြုနိုင်သည်” ဟု ပါရှိသည်။ နည်းဥပဒေအသေးစိတ်နှင့် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းမှုကိုသာ စောင့်မျှော်ရန် လိုအပ်သည်။
- ၂။ ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောဧရိယာတွင် ICCA အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဖြစ်နိုင်ပါသလား။
- အသေးစိတ်လုပ်ငန်းစဉ်များကို နောင်လာမည့် နည်းဥပဒေတွင် စောင့်ကြည့်ရန် ဖြစ်သည်။

- ၃။ ကာကွယ်တောနှင့် ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် သစ်တောဌာနအနေဖြင့် FPIC လုပ်ငန်းစဉ်များကို မည်သို့ ချဉ်းကပ်လုပ်ဆောင်သနည်း။
- သစ်တောအရာရှိ(ကြီးဝိုင်းတောနှင့် ကြီးပြင်ကာကွယ်တောအတွက်)၊ ခရိုင် သို့မဟုတ် မြို့နယ်ကြေးတိုင်အရာရှိနှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တို့၏ ဦးဆောင်မှုနှင့်အတူ သစ်တောဥပဒေများ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ ပုံစံ(၁)မှ(၇)တို့ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိနေပြီး လျှောက်ထားခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၏ သဘောတရားမှာ FPIC လုပ်ငန်းစဉ်များ၏ သဘောတရားအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- ၄။ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများ မှီခိုနေရသည့်သစ်တောများကို ကြီးဝိုင်းတောနှင့် ကြီးပြင်ကာကွယ်တောများအဖြစ် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးခေတ်တွင် သတ်မှတ်ထူထောင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ သစ်တောနယ်မြေများအတွင်း ရပ်ရွာဒေသခံများအနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် လျှောက်ထားနိုင်သည့် ဖြစ်စဉ်ရှိပါသလား။

- ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် ကြီးဝိုင်းတောများအတွင်း နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက မှီခိုနေထိုင်ခဲ့ကြသည့် ကျေးရွာနှင့် အခြေချနေထိုင်သူများ စာရင်းကို ကောက်ယူပြီး စစ်တမ်းများကို သုံးသပ်ပြီးနောက် အချို့ဧရိယာများကို ကြီးဝိုင်းတောနှင့် ကြီးပြင်ကာကွယ်တောများထဲမှ ပယ်ဖျက်ပေးခဲ့ပါသည်။

- ၅။ မကွေးတိုင်း၊ ငမဲမြို့နယ်တွင် ကျွန်းစိုက်ခင်းအတွက် ဧကရာကျော်သည့်မြေနေရာများကို အပြောင်ရှင်းထားခဲ့သည်။ စိုက်ပျိုးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို သိလိုပါသည်။ (စီးပွားဖြစ်စိုက်ခင်းလော၊ ကာဗွန်ထိန်းစိုက်ခင်းလော)

- မြေဧရိယာကျယ်သည့် စိုက်ခင်းအများစု၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ စီးပွားရေးအတွက် အဓိက ထူထောင်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။(စီးပွားဖြစ် စိုက်ခင်း)

- ၆။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ငမဲမြို့နယ်ထဲတွင် ဌာနအနေဖြင့် ကြီးဝိုင်းတောနှင့် ရပ်ရွာမှ ထိန်းသိမ်းသည့်ဧရိယာအဖြစ် သတ်မှတ်ထူထောင်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုသို့ သတ်မှတ်ပေးလိုက်သည့်ဧရိယာများမှာ ဌာနေတိုင်းရင်းသားတို့ မှီခိုအားထားသည့်နေရာများ ဖြစ်နေသည်။ ထိုနေရာများတွင် ပိုင်ဆိုင်မှုအထောက်အထားအတွက် လျှောက်ထားနိုင်ပါသလား။

- အဖြေပေးနိုင်ရန်အတွက် မှန်ကန်တိကျသည့်

သတင်းအချက်အလက်လိုအပ်သည်။ အသေးစိတ် အချက်အလက်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် သစ်တောဦးစီးအရာရှိနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ပြီး မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။

၇။ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့် ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တော(CF) ဧက မည်မျှ ခွင့်ပြုထားပါသနည်း။ မကွေး တိုင်းဒေသကြီး၊ ငမဲမြို့နယ်တွင် လျှောက်ထားရာ၌ ဧက အနည်းငယ်သာရရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

- CFသည် မြေယာ ခွဲဝေသည့်ဖြစ်စဉ်မဟုတ်ပါ။ CFI ၂၀၁၉ အရ ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ် တောစီမံခန့်ခွဲမှုလက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ရပ်ရွာ သစ်တောအသုံးပြုသူများအဖွဲ့ထူထောင်ပေးခြင်း အားဖြင့် မြေဧကပေါင်း ၂.၂၇ သန်း ပြည့်မှီရေးကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ရှိပါသည်။ ဒေသ ခံရပ်ရွာများအနေဖြင့် လိုအပ်သည့်အချက်အလက် များနှင့် ကိုက်ညီလျှင် CFကို အလွယ်တကူလျှောက် ထားနိုင်ပါသည်။

၈။ သစ်တောဌာနအနေဖြင့် REDD+ စီမံချက်ကို အကောင် အထည်ဖော်နေစဉ်တွင် ဌာနတိုင်းရင်းသားအခွင့်အ ရေးများအတွက် လုပ်ဆောင်ပေးမှု တစ်စုံတစ်ရာ ရှိပါ သလား။

- သစ်တောဌာနအနေဖြင့် Cancun safeguard ဘေး ကင်းလုံခြုံမှုနှင့်အညီ REDD+ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပါသည်။

၉။ ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောအတွက် လျှောက်ထားရာ တွင် ကြန့်ကြာနေမှုများကို သစ်တောဌာနမှ မည်သို့ကိုင် တွယ်သနည်း။

- သစ်တောဌာနအနေဖြင့် CFI(၂၀၁၉)နှင့်အညီ ရပ်ရွာ သစ်တောအသုံးပြုသူများအဖွဲ့အား ရပ်ရွာအစုအဖွဲ့ ပိုင် သစ်တောထူထောင်ခွင့်လက်မှတ်ထုတ်ပေးလျက် ရှိပါသည်။ ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် ဧကပေါင်း ၂.၂၇ သန်း ပြည့်မှီရန်အတွက် ရပ်ရွာဒေသခံများအနေဖြင့် လို အပ်သည့်အချက်အလက်များဖြင့် သစ်တောဌာန တွင် လျှောက်ထားနိုင်ပါသည်။
- ရပ်ရွာဒေသခံများအနေဖြင့် ကြန့်ကြာနေမှုများဖြစ် ပွားနေသည့် မြို့နယ်နှင့်ကျေးရွာအတိအကျ ပြော ပြနိုင်လျှင် သစ်တောဌာနမှ လွယ်ကူစွာ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းသွားနိုင်ပါသည်။ CF ထူထောင်ရန်အတွက် သစ်တောဌာနအနေဖြင့် လိုအပ်သည့်အချက်အလက် များပြည့်မှီရေးအတွက် ပြင်ဆင်မှုများစွာလုပ်ဆောင် ကြရသည်။

4/axmupf#BjyKsufm

ပါဝင်တက်ရောက်သူများ အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးကြပြီး အောက် ပါ ထောက်ခံအကြံပြုချက်များ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ REDD+ အစီအစဉ်အတွက် ထောက်ခံအကြံပြုချက်များ

- လူငယ်များနှင့်အမျိုးသမီးအုပ်စုများအပါအဝင်အောက် ခြေရပ်/ကျေးအဆင့်တွင် အသိအမြင်ဖွင့်ပေးသည့် အစီအစဉ်များကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ပေးပါရန်
- အသိအမြင်ဖွင့်ပေးသည့်အစီအစဉ်များတွင် နားလည် လွယ်သည့် နည်းပညာအခြေပြု သင်ထောက်ကူများ ကို အသုံးပြုပေးရန်
- FPICကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နေသည့်ကာလတွင် တစ် နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူစာ ချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် ပါဝင်ပတ် သက်သူများအားလုံး၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် စိုးရိမ်မှုများ ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပေးရန်

အစိုးရဆိုင်ရာ အစုအဖွဲ့များသို့ ထောက်ခံအကြံပြုချက်များ

- ဦးဆောင်တာဝန်ယူထားသည့် အစိုးရဌာနအနေဖြင့် ဒေသခံလူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ အဓိပ္ပာယ် ပြည့်ဝပြီး ထိရောက်သော ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်း ကို အသိအမှတ်ပြုပေးခြင်းနှင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားပေး ခြင်းများ လုပ်ဆောင်သင့်သည်။
- အချိန်နှင့်တပြေးညီဖြစ်သည့် ဥပဒေဆိုင်ရာနှင့် အစိုးရ ပိုင်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များ၊ ပြဌာန်းချက်များနှင့် ကြေညာချက်များကို ဒေသခံများနှင့် ဌာနတိုင်းရင်း သားများအား ကောင်းစွာ အသိပေးနိုင်ရေးအတွက် အကြံ ပြုလိုပါသည်။
- အောက်ခြေအဆင့်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ပြဿနာ များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာဖြင့် အချိန်မှီ တုံ့ပြန်နိုင်ရန် အတွက် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရဌာနများ တွင် အထက်မှထိန်းချုပ်မှုလျှော့ချပြီး ဗဟိုဦးစီးထိန်း ချုပ်မှုလျှော့ချခြင်းကို အားပေးရန်
- ဒေသခံအရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်

ရွက်မှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပိုမိုအားကောင်းစေရန် အားပေးမြှင့်တင်ပေးရန်

- ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်များတွင် အဂတိလိုက်စားမှုပျောက်ရေးအတွက် အကောင်အထည်ဖော်သည့် မဟာဗျူဟာကို အထမြောက်စေသည့် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းမှုများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ပေးရန်။

အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း(CSOs)/ NGOs

များအတွက် ထောက်ခံအကြံပြုချက်များ

- မြန်မာနိုင်ငံတွင် REDD+ ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ ဝေမျှနိုင်ရန်နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပလက်ဖောင်း(နေရာ)တစ်ခု ရှိရန် လိုအပ်သည်။
- အောက်ခြေရပ်/ ကျေးအဆင့်တွင် အသိအမြင်ဖွင့်ပေးသည့်အစီအစဉ်များ ပိုမိုလုပ်ဆောင်သင့်သည်။
- တစ်နိုင်လုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများအကြား ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုများအတွက် ပံ့ပိုးကူညီပေးပါ။

- နိုင်ငံအဆင့် NGOs/CSOs များအနေဖြင့် စီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိသည့် ဒေသခံအရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် မိတ်ဖက်ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပိုမိုလုပ်ဆောင်သင့်သည်။

အနာဂတ်တွင် သစ်တော၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ မြေယာနှင့် ကိုဗစ် - ၁၉ ဖြစ်ဆဲ/ ဖြစ်ပြီးနောက် ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရေးကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှုများအပေါ် ဆွေးနွေးခြင်း

- ဖေဘူတ်စာမျက်နှာ ထူထောင်ပြီး သတင်းအချက်အလက်များကို တင်ပေးခြင်း
- Viben ဖုံး၊ ဖေဘူတ် မက်ဆင်ဂျာနှင့် အီးမေးလ်များ ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်ခြင်း
- အင်တာနက်ချိတ်ဆက်မှုအတွက် ခက်ခဲသည့် ရပ်ရွာဒေသများအတွက် စာတိုက်/အထူးပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများအားဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ဖြန့်ဝေပေးသင့်သည်။

2019 ခုနှစ် မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့၊ နေပြည်တော်၊ မြန်မာ့အလင်းတက္ကသိုလ်၊ အစိုးရအဆောက်အအုံ၊ အစည်းအဝေးခန်းမ၊ အစည်းအဝေးအတွက် အကျဉ်းချုပ်အစီအစဉ်

အမျိုးသမီးနှင့်အမျိုးသားတို့အတွက် ပညာရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် အခြားအခွင့်အလမ်းများ

နေ့ရက် - ၁၄ - ၁၅ အောက်တိုဘာလ၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်
 အချိန် - နံနက် ၁၀ နာရီမှ နေ့လယ် ၁၂ နာရီထိ - နေ့လယ် ၂ နာရီမှ ညနေ ၄ နာရီ

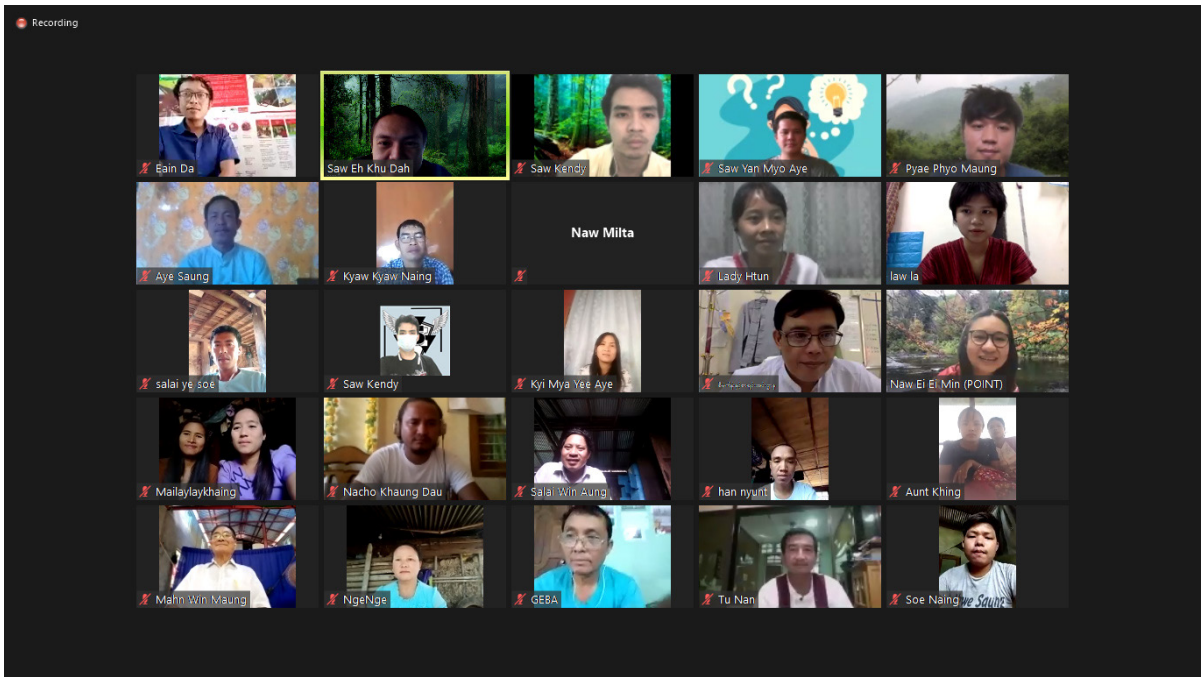
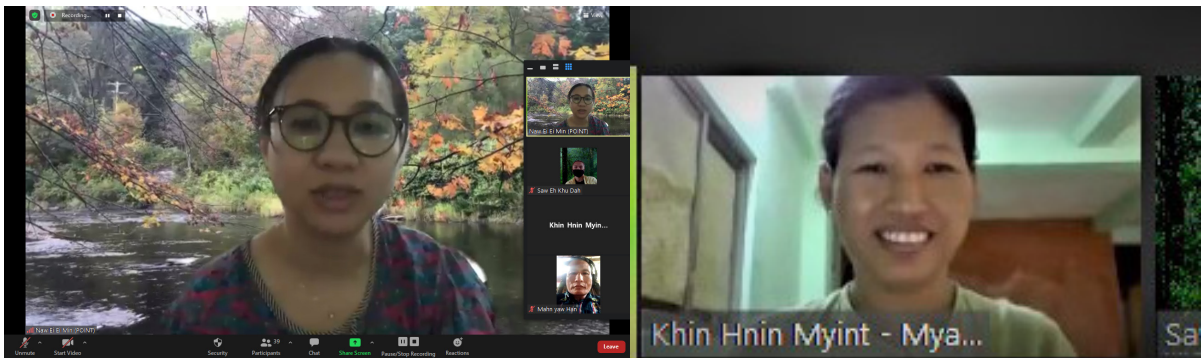
စဉ်	အချိန်	အကြောင်းအရာ	တာဝန်ယူမည့်သူ
ပထမနေ့			
၁။	၁၀:၀၀-၁၀:၀၅	ဖွင့်ပွဲ- အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်များပြောကြားခြင်းနှင့် မိတ်ဆက်ခြင်း	နော်အိအိမင်း
၂။		ကုလသမဂ္ဂ REDD အကြောင်း <ul style="list-style-type: none"> လက်ရှိကဏ္ဍငါးခုတွင် လုပ်ဆောင်နေမှုများ (ဌာနတိုင်း ရင်းသားများ၏ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှု၊ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ်၊ FPIC လမ်းညွှန်၊ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးစနစ်) 	UNREDD
၃။	၁၀:၀၅-၁၂:၀၀	နေ့လည်စာသုံးဆောင်ခြင်း	
၄။		အချိန်ကာလများကြောင်းပေါ်မှ အောင်မြင်မှုမှတ်တိုင်များ (နိဂုံးချုပ်)	မျိုးကိုကို
၅။	၁၂:၀၀-၂:၃၀	POINT ၏ လုပ်ငန်းများကြောင်း <ul style="list-style-type: none"> စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ခေါင်းဆောင်မှု အမျိုးသမီးများ၏ ခေါင်းဆောင်မှု သစ်တော၊ BCPA နှင့် မြေယာ စသည့် ဥပဒေများအတွက် အသိပေးလှုံ့ဆော်ခြင်း မြေပုံရေးဆွဲခြင်း 	ပြည့်ဖြိုးမောင်၊ စောဘင်ဟာ၊ နော်ခင်မိုးအေး၊ ကိုလှဒွဲ၊ စောရန်မျိုးအေး
၆။	၂:၀၀-၂:၃၀	ပြန်ပြောင်းတွေးကြည့်ခြင်း <ul style="list-style-type: none"> REDD+ ငါးနှစ်တာလုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ သင်၏အမြင် သစ်တောဌာနကို မေးရန် မေးခွန်းများအတွက် ပြင်ဆင်ခြင်း 	

စဉ်	အချိန်	အကြောင်းအရာ	တာဝန်ယူမည့်သူ
ဒုတိယနေ့			
၇။	၁၀:၀၀-၁၀:၃၀	ရလဒ်အခြေပြု ငွေပေးချေမှုကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းနိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ပြင်ဆင်နေမှုများကို သစ်တောဌာန တာဝန်ရှိသူမှ ဝေမျှခြင်း <ul style="list-style-type: none"> • စမ်းသပ်စီမံကိန်းများ အထူးသဖြင့် ဒီရေတော(အစီအစဉ် ချမှတ်ခြင်း)အတွက် ရှေ့လုပ်ငန်းများ • အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဌာနတိုင်းရင်းသား ကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်စဉ်များ • ICIMOD, ဂျပန်နှင့် ကိုးရီးယားသစ်တောဝန်းဆောင်မှုအဖွဲ့ စသည့် REDD+ နှင့်ဆက်စပ်သည့် အခြားစီမံကိန်းများ • ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဌာနတိုင်းရင်းသားများနှင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရာတွင် တွေ့ရှိရသည့် စိန်ခေါ်ချက်များ 	သစ်တောဌာန
၈။	၁၁:၃၀-၁၂:၀၀	အမေးအဖြေကဏ္ဍ	
၉။	၁၂:၀၀-၂:၀၀	နေ့လည်စာ စားသုံးခြင်း	
၁၀။	၂:၀၀-၄:၀၀	အောက်ပါ အစုအဖွဲ့များအား ထောက်ခံအကြံပြုချက်များ ဖော်ထုတ်ရန် အဖွဲ့လိုက်ဆွေးနွေးခြင်း <ol style="list-style-type: none"> ၁။ ကုလသမဂ္ဂ REDD+ အစီအစဉ် ၂။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ၃။ POINT အပါအဝင် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရ မဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ ၄။ သစ်တော၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၊ မြေယာနှင့် ကိုဗစ် ဖြစ်ဆဲနှင့် အလွန် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုများတွင် ဌာန တိုင်းရင်းသားတို့၏ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမှု 	

2020 ငွေကြေးမရှိဘဲ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုလုပ်ပေးရန် Xmaewk&i f&om;rm; \ tcefu@q&km tr&bm; tqift v&k&ab,EGG

Supported By :

Organized By:

